

Comunicat de presă

Luxemburg, 28 septembrie 2021

Politicile UE nu reușesc să garanteze că fermierii nu utilizează apa în mod excesiv

Potrivit unui nou raport special publicat astăzi de Curtea de Conturi Europeană, politicile UE nu reușesc să garanteze că fermierii utilizează apa într-un mod sustenabil. Impactul agriculturii asupra resurselor de apă este unul major și incontestabil, dar fermierii beneficiază de prea multe derogări de la politica UE în domeniul apei, acestea împiedicând eforturile de a asigura o bună utilizare a apei. În plus, politica agricolă a UE promovează și sprijină, de prea multe ori, mai degrabă o utilizare mai intensă decât una mai eficientă a apei.

Fermierii sunt mari consumatori de apă dulce: agriculturii îi corespunde un sfert din totalul captărilor de apă din UE. Activitatea agricolă are impact atât asupra calității apei (de exemplu, poluarea cauzată de îngrășăminte sau de pesticide), cât și asupra cantității de apă. Actuala abordare a UE în ceea ce privește gospodărirea apelor își are originea în Directiva-cadru privind apa din 2000, care a introdus politici legate de utilizarea sustenabilă a apei. Această directivă a stabilit obiectivul de a se atinge o stare cantitativă bună pentru toate corpurile de apă de pe întreg teritoriul UE. Politica agricolă comună (PAC) joacă, la rândul ei, un rol important pentru sustenabilitatea apei. Ea oferă instrumente care pot ajuta la reducerea presiunilor exercitate asupra resurselor de apă, de exemplu condiționarea plăților de utilizarea unor practici mai „verzi” și finanțarea unor infrastructuri de irigații mai eficiente.

„Apa este o resursă limitată și viitorul agriculturii în UE depinde în mare măsură de cât de eficient și de sustenabil o utilizează fermierii”, a declarat doamna Joëlle Elvinger, membra Curții responsabilă de raport. „Cu toate acestea, până în prezent, politicile UE nu au contribuit suficient la reducerea impactului agriculturii asupra resurselor de apă.”

Directiva-cadru privind apa prevede măsuri de protecție împotriva utilizării nesustenabile a apei, dar statele membre acordă numeroase derogări pentru agricultură, permițând captarea apei. Curtea a constatat că aceste derogări le sunt acordate cu generozitate fermierilor, inclusiv

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

în regiuni afectate de stres hidric. În același timp, unele autorități naționale aplică rareori sancțiuni pentru cazurile de utilizare ilegală a apei pe care le depistează. Directiva-cadru privind apa impune, de asemenea, statelor membre să adopte principiul „poluatorul plătește”, dar tariful pentru apă rămâne semnificativ mai scăzut dacă aceasta este utilizată pentru agricultură și multe state membre nu recuperează costurile pentru serviciile legate de utilizarea apei în agricultură, așa cum procedează în alte sectoare. Curtea atrage atenția că, de multe ori, fermierii nu sunt facturați în funcție de volumul efectiv de apă pe care îl utilizează.

În cadrul PAC, ajutorul pe care UE îl acordă fermierilor nu este condiționat, în cea mai mare parte a cazurilor, de respectarea unor obligații care încurajează utilizarea eficientă a apei. Unele plăți sprijină culturi care necesită cantități mari de apă, cum ar fi orezul, fructele cu coajă lemnoasă, fructele și legumele, fără restricții geografice, ceea ce înseamnă că ele sunt acordate și pentru cultivarea de astfel de culturi în zone afectate de stres hidric. Iar mecanismul de ecocondiționalitate din cadrul PAC (și anume, plățile condiționate de respectarea anumitor obligații de mediu) are doar un efect neglijabil, remarcă auditorii. Cerințele nu se aplică tuturor fermierilor și, în orice caz, statele membre nu efectuează suficiente controale și verificări corespunzătoare pentru a descuraja cu adevărat utilizarea nesustenabilă a apei.

Pe lângă acordarea de plăți directe, PAC finanțează și investiții efectuate de fermieri sau practici agricole precum măsurile de retenție a apei. Acestea pot avea un impact pozitiv asupra utilizării apei. Dar fermierii rareori recurg la aceste posibilități de finanțare, iar programele de dezvoltare rurală rareori sprijină infrastructura de reutilizare a apei. În plus, modernizarea sistemelor de irigații existente nu se traduce întotdeauna în economii de apă, deoarece apa economisită poate fi redirecționată către culturi care necesită cantități mari de apă sau către irigarea unei suprafețe mai mari. În mod similar, instalarea de noi infrastructuri care permit extinderea suprafeței irigate poate spori presiunea asupra resurselor de apă dulce. Curtea susține că, în general, UE a finanțat cu siguranță exploatarea agricolă și proiecte care subminează utilizarea sustenabilă a apei.

Informații de fond

Raportul special nr. 20/2021, intitulat „Utilizarea sustenabilă a apei în agricultură: fondurile din partea PAC sunt susceptibile să promoveze mai degrabă o utilizare mai intensă decât una mai eficientă a apei”, este disponibil pe site-ul Curții (eca.europa.eu) în 23 de limbi ale UE.

Pe teme conexe, Curtea a publicat recent rapoarte privind [agricultura și schimbările climatice](#), [biodiversitatea pe terenurile agricole](#), [utilizarea pesticidelor](#) și [principiul „poluatorul plătește”](#). La începutul lunii octombrie, va fi publicat, de asemenea, un raport privind biodiversitatea în pădurile UE.

Curtea prezintă rapoartele sale speciale Parlamentului European și Consiliului UE, precum și altor părți interesate, cum ar fi parlamentele naționale, părțile interesate din sectoarele economice vizate și reprezentanții societății civile. Marea majoritate a recomandărilor pe care le formulează Curtea în aceste rapoarte sunt puse în practică.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547